

Ảnh Hòa Tấn

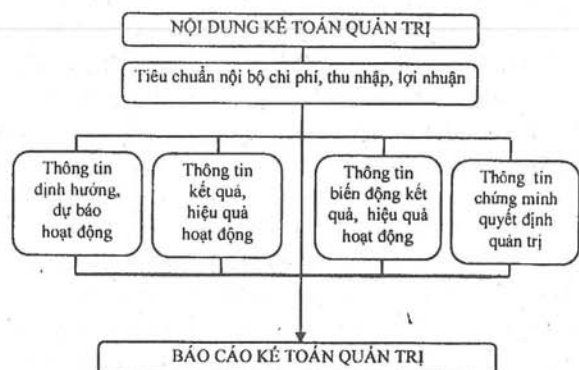
Những vấn đề cơ bản tổ chức thực hiện kế toán quản trị trong doanh nghiệp sản xuất ở Việt Nam

HUYỀN LỢI (*)

Câu hỏi phức tạp được đặt ra hiện nay là tính cụ thể khi xây dựng kế toán quản trị như thế nào để đảm bảo được tính linh hoạt của kế toán quản trị trong sự thay đổi nhanh chóng của môi trường kinh doanh. Đây chính là bài toán về vấn đề cơ bản tổ chức thực hiện mô hình kế toán quản trị.

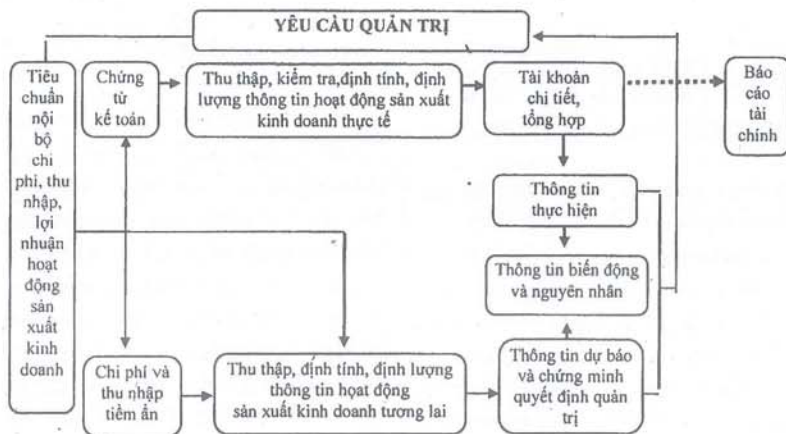
Kế toán quản trị là một phân hệ kế toán, kế toán hướng nội có nhiều gắn kết với quản trị doanh nghiệp. Vì vậy, tính cụ thể xây dựng kế toán quản trị được thể hiện qua xác lập phương thức thực hiện mô hình kế toán quản trị. Đó chính là xác lập nội dung, quy trình thực hiện nội dung kế toán quản trị, và cơ cấu bộ máy, nhân sự thực hiện quy trình này phù hợp với yêu cầu quản trị, đảm bảo phát huy chức năng, phù hợp với đặc điểm, khai thác tốt các kỹ thuật cơ sở kế toán quản trị.

Sơ đồ 1 : Nội dung kế toán quản trị doanh nghiệp sản xuất

(*) Thạc sĩ, ĐHKTP HCM

Sơ đồ 2 : Quy trình tổ chức thực hiện mô hình kế toán quản trị doanh nghiệp sản xuất

Trong khi kế toán tài chính nhấn mạnh đến các tác động trên tài sản, nguồn vốn hoặc trình trạng tài chính của doanh nghiệp, kế toán quản trị tập trung vào những ảnh hưởng đến quy trình tạo vật chất của doanh nghiệp. Do đó, tổ chức thực hiện mô hình kế toán quản trị cần tập trung vào thông tin liên quan đến quy trình tạo vật chất. Đó chính là:

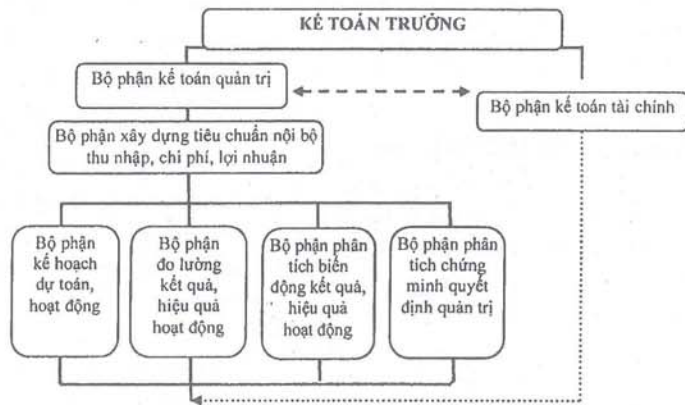
- (1) Tiêu chuẩn nội bộ và quy trình thu thập thông tin lập báo cáo chi phí, thu nhập, lợi nhuận;
- (2) Nội dung thông tin và quy trình thu thập thông tin lập báo cáo định hướng hoạt động sản xuất kinh doanh;
- (3) Nội dung thông tin và quy trình thu thập thông tin lập báo cáo kết quả, hiệu quả hoạt động sản xuất kinh doanh;
- (4) Nội dung thông tin và quy trình thu thập thông tin lập báo cáo phân tích biến động kết quả hiệu quả hoạt động sản xuất kinh doanh;
- (5) Nội dung thông tin và quy trình thu thập thông tin lập báo cáo chứng minh các quyết định quản trị.

Trong các nội dung trên, nội dung nền, có thể áp dụng cho doanh nghiệp ở quy mô, trình độ, điều kiện khác nhau là nội dung (1), các nội dung thứ (2), thứ (3), thứ (4), thứ (5) là những nội dung cần được xác lập thích hợp theo quy mô, trình độ, điều kiện của mỗi doanh nghiệp. Ngày nay, với những tiến bộ nhanh chóng từng ngày, từng giờ của khoa học kỹ thuật, phương tiện xử lý thông tin, vấn đề quan trọng trong thực hiện mô hình kế toán quản trị chính là định hình thông tin đáp ứng yêu cầu quản trị cấu thành trong từng nội dung bằng những chỉ tiêu trên báo cáo để từ đó xác lập các kỹ thuật cơ sở xử lý thông tin thích hợp.

Bên cạnh những vấn đề cơ bản trên, tổ chức bộ máy

kế toán quản trị cũng là một phần cụ thể của tổ chức thực hiện kế toán quản trị trong doanh nghiệp sản xuất. Ở Việt Nam, kế toán quản trị phải gắn liền với khuynh hướng là một phân hệ của kế toán, kế toán nội bộ, chuyên môn kế toán nên tổ chức bộ máy kế toán quản trị không thể tách khỏi bộ máy kế toán nhằm tăng cường tính độc lập, tính khách quan trong kiểm soát và tính chuyên môn của kế toán quản trị. Trên cơ sở nội dung kế toán quản trị, bộ máy kế toán quản trị cũng gồm năm bộ phận và nhưng cũng có thể linh hoạt hợp nhất một vài bộ phận kế toán quản trị với kế toán tài chính tùy thuộc vào quy mô, trình độ, điều kiện của doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp sản xuất vừa và nhỏ.

Sơ đồ 3 : Tổ chức bộ máy kế toán quản trị doanh nghiệp sản xuất.

--- : Chuyển đổi thông tin giữa hai bộ phận kế toán.
 ----- : Hợp nhất bộ phận đo lường kết quả, hiệu quả hoạt động và bộ phận kế toán (nếu doanh nghiệp nhỏ).

Tầm quan trọng và thiết thực của kế toán quản trị không còn là vấn đề tranh luận trong các doanh nghiệp sản xuất ở Việt. Trong khuôn khổ bài báo này chúng tôi hy vọng và chỉ dừng lại giới thiệu về những vấn đề cơ bản tổ chức thực hiện kế toán quản trị trong doanh nghiệp sản xuất, mở ra gợi ý khuôn mẫu để tiếp tục cho những ý tưởng thiết kế chi tiết hơn về kế toán quản trị ■

- Tài liệu tham khảo :
1. Simon Dekker.Ltd (2001), Management Accounting for the year 2000, Deker Ltd.
 2. H.Thomas Johnson, Robert S.Kaplan (1987), Relevance lost the rise and fall of management Accounting, Harvard Business School Press.
 3. Michel Lebas (1994), Managerial Accounting in France : Overview of past tradition and current practice, European accounting review, vol 3, n0 3..
 4. Akira Nishimura (2003), Management accounting feed forward and asian perspectives, Palgrave Macmillan, First Published.